

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Kmetovalci pozor!

Deželna komisija za izvršitev revizije zemljiško-davčnega katastra je sestavljena, ter bode kmalu svoje delo pričela. Poleg centralne komisije na Dunaju ima vsaka dežela posebno deželno komisijo pod predstvom političnega deželnega načelnika. Za deželno komisijo štajarsko je določenih 12 udov in 12 namestnikov. Polovico udov in polovico namestnikov imenuje finančni minister, drugo polovico voli deželni zbor.

Od deželnega zbora štajarskega so bili izvoljeni Blaž Herg, posestnik in državni poslanec v Fišingu, Anton Walz, veleposestnik in župan v Wartbergu, Jožef Proboscht, dekan in deželni poslanec, grof Lamberg, veleposestnik v Bistrici pri Ilcu, Franc Robič, deželni in državni poslanec v Lembahu, in Waldemar Hinzl, veleposestnik v Ptuju.

Postava od dne 24. maja 1869 (št. 88 drž. zak.) določuje, da se mora revizija zemljiško-davčnega katastra vsakih 15 let vršiti. Prva 15letna doba poteče z letom 1896, ker se je zemljiški davek po omenjeni postavi prvokrat leta 1881. razdelil. Okvir, v katerem se bode vršila revizija, je jako ozek, ker se že iz početka ni mislilo na revizijo v tej meri, kakor se je vršila regulacija zemljiškega davka od leta 1870. do 1883.

Z ozirom na slabe cene vseh pridelkov, z ozirom na visoke stroške za posle in delavce, z ozirom na veliki zemljiški davek bi kmetje sicer imeli pravico zahtevati, da se na novo pregledajo zemljiški dohodki. Toda treba se je bati velicnih stroškov, ki smo jih imeli pri regulaciji zemljiškega davka in pa žalostnih izkušenj z okrajnimi, pa tudi deželnimi komisijami. Stroški so znašali 30 milijonov, merili pa so v raznih deželah z raznim merilom tako, da so nekatere dežele dobile izdatne olajšave, za štajarsko deželo pa so zvišali zemljiški davek blizu za 400.000 fl. Kmetije pa dandanes ne donšajo več tistega čistega dohodka, kakoršnega so svoj čas izračunili. Štajarska dežela nosi troje vsled regulacije zemljiškega davka krivična bremena, ter so pritožbe glede visokega zemljiškega davka popolnoma opravilene.

Kakor sem že omenil, je sedanji načrt postave glede revizije zemljiško-davčnega katastra jako omejen. Odpadle so okrajne komisije, ki so nam bile svoj čas najbolj na kvar, pa tudi deželne komisije imajo ozko področje. Vendar je upati, da bode mogoče vsaj pri nekaterih kulturah znižati tarife ali jih primerno popraviti.

§ 1 postave govori o namenu revizije. Ta namen je 1. da se zabeležijo vse trajne kulturne spremembe; 2. da se odpravijo očitne krivične razmere v tarifnih nastavkih čistega dohodka za posamna ocenitvena okrožja in posamne kulture v teh okrožjih; 3. da se odpravijo pogreški in silne pomote, ki so se prigodile pri uvrstitvi

dotičnih kultur v razne bonitetne razrede in da se ozira na trajne spremembe, ki so morda nastale v lastnosti sveta, in sicer: a) glede posamnih parcel ali pa b) glede celih kosov ali večjih zemljiških obseškov enake lastnosti sveta.

Po § 3 je deželna komisija uradnim potom poklicana, da odpravi krivične razmere, pogreške in silne pomote in da se ozira na spremembe v lastnosti sveta. § 9 določa, da je od leta 1897. pričenshi vsak zemljiški posestnik dolžan, one trajne kulturne spremembe, katere so se vršile do meseca junija 1897 in na katere se še ni oziralo pri reviziji, naznaniti do konca marca 1897, poznejše take spremembe pa v šestih tednih po nastali spremembi. (Konec prih.)

Petindvajsetletnica kat. pol. društva v Konjicah.

(Konec.)

Ta odmor med zborovanjem je imel tudi namen, da se društveniki pogovorijo zastran volitve društvenega odbora. Ko se zborovanje zopet nadaljuje, se oglasi č. gospod Jožef Žičkar, župnik vitanjski, za besedo glede volitve društvenega odbora. S kratkimi besedami utemelji svoj predlog, da naj se dosedanji društveni odbor potrdi še za 26. društveno leto. Ta predlog se vsprejme z vsklikom. G. prvomestnik razglasi v imenu društvenega odbora, da on vsprejme izvolitev in da sleherni odbornik ostane v svoji dosedanji službi.

Na podlagi Walz-ove knjižice: »Izvršitev pregleda zemljarinskega katastra«, katero »štajarska kmetijska družba« razpošilja po deželi, pojasnil je naš društveni knjižničar, g. dr. Ivan Rudolf, kaj je zemljiškimi posestnikom storiti, da se jim popravijo očitvidna nerazmerja (krivice ali napake) pri dosedanjem njihovem zemljiškem davku. Pred vsem treba zapomniti, da se bodo prihodnjič le posamezne pomote ali pogreški popravljali in da se bo ozir jemal samo na trajne kulturne spremembe. Kdor je v zadnjih 15 letih svoje zemljišče trajno zboljšal, naj te spremembe naznani do konca marcija 1897 neposredno ali po svojem županstvu svoji c. kr. davkariji ali pa c. kr. geometru. Ako je to storil pravočasno, se mu deset let zemljiški davek ne bo zvišal, marveč zamore že prihodnje leto postati deležen dva in pol milijona gld., za katere se bo zemljarina od leta 1897. počenshi znižala. Z odobravanjem se je vsprejel končni predlog g. dr. Rudolfa, da naj bi naše društvo zopet bolj pogosto zborovalo ter se večkrat pečalo z gospodarskimi vprašanji.

Poslednjič je č. g. župnik Žičkar, ki je v Vitanju ustanovil že toliko občekoristnih in lepo cvetočih društev, spregovoril besedo v korist našim delavcem, bodisi

kmečkim, bodisi rokodelskim. Utrdil ali utemeljil je sledeči resoluciji, ki sta se obe vsprejeli z velikim navdušenjem. Prva, ki se pošlje tudi vis. c. kr. poljedelskemu ministerstvu na Dunaj, se glasi takole: »Katoliško politično društvo v Konjicah pozdravlja z veseljem postavni načrt o posillnih kmetskih zadrukah, ter pričakuje, da visoka vlada kakor državni poslanci prej ko mogoče vse storijo, da se ta postavni načrt tudi izpelje.«

Druga resolucija pa namerava našim raznovrstnim delavcem pripomoči do prekoristnega društva, ki naj bi jim gmotno pomagalo za časa bolezni, nesreče ali revščine. Glasi se tako-le: »Sl. odbor katol. pol. društva v Konjicah se pozivlje, naj ukrene potrebno, da se za Konjice in okolico ustanovi »Katoliško delavsko podporno društvo«.

Društveni odbornik Fr. Napotnik je konečno naznanil nekatere pravične pritožbe naših kmetov zastran novodobnih naprav n. pr. bolnišnic, vsprejetišč itd. Ker je pa ura že odbila pet, se je razgovor o teh vprašanih odložil na prihodnji zbor, katerega se utegnejo tudi naši gg. poslanci udeležiti. — S trikratnim živahnim živio-klicem na svetega očeta papeža Leona XIII. in na našega svetl. cesarja Franca Jožefa se je sklenilo zborovanje v najlepšem redu.

Častitim gospodom volilecem brežiškega, kozjanskega in sevniškega okraja.

Šestletna doba deželno-zborskih volitev je obtekla. Dvakrat, leta 1884. in 1890., ste me izvolili poslancem v štajarski deželni zbor. Sedaj se pa moramo ločiti. Za novo volitev ne kandidiram več in bi poslanstva nikakor ne mogel prevzeti. Starost 70 let in vedna bolehnost mi to ne dopuščata. Poslovim se torej od Vas in Vam izrekam najtoplejšo zahvalo za zaupanje, s kojim ste me počastili. Dosluženo poslanstvo si bom vedno v čast in ponos štel, mi bo v dragem spominu. V vrsti dosedajnih poslancev tega okraja — pred menoj so bili voljeni: 1861 Johann Janeschitz, 1867 Alojz Lenček, 1870 Franc Kosar, 1871 Johann Janeschitz, 1874 in 1878 Ignatz Schniderschitz — sem bil jaz tretji narodni zastopnik. Ločim se s trdno nado, da je volilni okraj narodni stvari za vselej zagotovljen. V to Bog pomoz! Zdravi!

V Rajhenburgu, dne 24. julija 1896.

Jožef Jerman.

Cerkvene zadeve.

Z birmovanja v marenberški dekaniji.

(Dalje.)

Seveda smo bili vsi mokri skoz in skoz. In zeblo nas je tudi pošteno. Gosp. župnik so bili toliko dobri, da so pustili hitro v peči zanetiti. In zdaj so se nekateri preoblekli, nekateri pa smo se k peči stiskali, kakor po zimi, ter si tako mokro obleko sušili. Pri večerji smo se dokaj okrepčali in tudi znotraj zagreli. Kam pa zdaj k počitku? Farovž je mali, in tukaj ne moremo vsi ostati. Z glavo smo majali in premišljevali, kako bo. Stanovanje nam je že bilo zagotovljeno, toda v 1/2 ure oddaljenem farovžu Sv. Lovrenca v sekavski škofiji. Vsak se je bal, kajti bliskalo je, gromelo in lilo na vse pretege. S krepkim »hajdi na noge« so konec storili našim pomislekom blagi g. Šunko, št.-lovenski župnik. Gosp. župnik iz nemškega Št. Ožbalta in perniški go-

spod provizor sta morala, če tudi nerada, na pot s št.-lovenskim gospodom.

Drugi dan, v četrtek zjutraj, pa je bilo krasno jutro. Toda na Koralpi in pa na Schwaig-i smo videli sneg, in hladno je bilo. Ob 1/2 9. uri se je v cerkvi začelo sv. opravilo. Tukaj, na Muti in v Marenbergu je bila pridiga v slovenskem in nemškem jeziku — ravno tako se je tudi krščanski nauk pri odraslih, kakor pri otrokih v obeh jezikih izpraševal. Take dvojjezične župnije so za kateheta in dušnega pastirja pri kršč. naukiah prav težavne. Namesto, da bi katehet hitro v svojem nauku napredoval, mora pa še le to, kar je preje v slov. jeziku povedal, ponavljati v nemškem jeziku. Pri tem pa še vse otroke pozorne in pazljive ohraniti, to je prav težavno. Zato, mislim, da se ne motim, ako svoji prejšnji trditvi, da je namreč vsled hudih potov najtežavnejša dekanija marenberška, pridenem še to, da je najtežavnejša tudi radi tega, kar tiče dušno pastirstvo.

Na Pernicah, na Remšniku, v Breznem in v Št. Ožbaltu je pridiga bila slovenska. V Soboti pa se je celo sv. opravilo vršilo le v nemškem jeziku. Slovenski jezik je tam zaspal — le stari še znajo slovenski, mladi bi znali lahko slovenski, ko bi se v šoli še kaj učili. Toda v Soboti je v šoli nemški učni jezik, slovenski jezik pa je popolnoma brez pravice. Pri Sv. Jerneju je bilo le 64 birmancev. — Popoldne ob 1/4 5. uri smo se z milostljivim knezom odpeljali iz Št. Jerneja. Toda sreča nam tudi takrat ni bila mila. Deževalo je zopet, če tudi veliko manje, kakor prejšnji dan. Iz Št. Jerneja je šla vožnja močno navzdol, skoraj tako, kakor prejšnji dan v Krumbah, potem pa iz doline zopet na hrib. V mali uri smo prišli k župni cerkvi sv. Lovrenca nad Ivnikom. Vrli Št. Lovrenčani so našega škofa pozdravili s strelom in zvonjenjem. Pri cerkvi so škof stopili iz voza, ter se v lepo razsvetljeno cerkev podali, da Jezusa v sv. R. Telesu obišejo. Cerkev je v romanskem slogu zidana, prav visoka in svetla, in kaj lepo z vsem cerkvenim orodjem oskrbljena. Da je ta cerkev tako krasna, zato se morajo zahvaliti svojemu neumorno delavnemu župniku, g. Šunko-tu. Po obisku cerkve so se škof pomudili pol ure pri gostoljubnem gosp. župniku.

Iz Št. Lovrenca se lepo vidi srednje Štajarsko tje do Gradca. To je diven pogled. Koliko cerkvá, trgov, vasic in sel se tukaj vidi! Hribi se lepo vrstijo z dolinami, gozdi se umikajo zelenim vinogradom, med travniki pa se vijejo srebrno se lesketajoče vode in reke. — Škof so se nekaj časa ozirali po nemškem Štajarskem, potem pa smo zopet zasedli svoje prostore na gorskih vozih, in šlo je zopet precej hudo navzdol. Cesta je peljala zdaj za sv. tremi Kralji, podružnico marenberško. Proti 7. uri bili smo na Radlu, kjer sta z 2 kočijama škofa pričakovala marenberški g. dekan in g. kaplan. Tam smo prestopili. O, kak razloček med to in prejšnjo vožnjo! V dobri uri smo bili skoz Marenberg, kjer so škofu na čast zopet iz možnarjev streljali, pri podružnici marenberški, pri Sv. Martinu, od koder gre precej lepa cesta na Remšnik. Ob 1/2 10. uri zvečer so dospeli škof ne Remšnik, kjer so se naravnost podali med strelbo in zvonjenjem v čarobno razsvetljeno cerkev. Na hribih pa so zaplamteli mnogi kresi, ter tako gornji Dravski dolini naznanjali vesel prihod mil. nadpastirja v župniji. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Zatirajmo volnato ali krvnato uš!

Ta zelo škodljiva uš se širi tudi po naših krajih vedno bolj in bolj. V okolici mariborski n. pr. že ni

mrčes več redka prikazen. Zatorej je treba zatirati ga, drugače se bo še bolj pomnožil in se še bolj razširil. Volnata uš napada jablane (redkokedaj grušková in kuttinina drevesa) in sedi v večjih ali manjših družbah na vejicah in mladikah, najčešče v listnih pazuhih. Posebno rada pa se naseli na mestih, kjer kakšna rana celi, torej tam, kjer se je odrezala veja, kjer je ali od nagle rasti ali od mraza razpoknila skorja ali na kakšen drugi način nastala rana. Kjer se ugnezdijo škodljivci, zasade tanko sezalo v mlado skorjo ter srkajo iz nje redilni sok. Vsled zbadanja in najbrž tudi zaradi ostrih slin, katere spuščajo po sezalu v zabadke, se naredé na istem mestu glute, »gobe« imenovane, dočim se tkanina pod »gobami« posuši. Na debelejših vejah in na deblu usahneteta pod »gobami« skorja in mlajši les, mesto vidiš suho, mladika se pa navadno vsa posuši. Naselbine volnate uši izgledajo, kakor snežne cape in od daleč jih že zapaziš. Ušice so namreč obdane z belo voščeno dlako, vsled tega je vse gnezdo kocasto in se sveti, kakor na tanko razkrtačena bela volna. Ako potegneš prst po naselbini in zmečkaš nekaj ušij, zapusti ti prst na gnezdu rude č t ir, po katerem se tudi lahko spozna škodljivci mrčes. *) Zatirati volnate uši ni težko, samo skrbno in vztrajno jo je treba zasledovati in pokončavati. Na starejem drevju ostrži s strgačem z debela in debelejših vej staro skorjo, mah in liščaje ter jo pobeli z apnenim mlekom, kateremu si pridjal ilovice, krvi ali kravjeka, da se ti uš na njih ne naseli tako lahko. Uši same zmečkavaj z roko, ali pa, kar je še bolj priprosto in izdatno, vzami tršo krtačo, namoči jo v kamneno olje (petrolij) in skrtači uši z njihovega gnezda. Kamneno olje uši pomori, vrh tega še zabrani, da bi se škodlivec zopet naselil na istem mestu. Seveda ne zadržuje, da opraviš to delo samo edenkrat. Jajčic in mladih uši ne zapaziš, mrčes se še le vidi, ko se je obdal z volno. Zato moraš napadena in napadenim sosedna drevesa večkrat, ako mogoče, vsaki teden po edenkrat, preiskati ter zatreti nova gnezda. Na naselbinah nastale »gobe« pa izreži z ostrim nožem do zdravega lesa in izperi rano s čisto vodo, potem pa jo zamazi z drevesnim voskom.

—pr—

Pravila kmetijskega društva v Dobropoljah,

(registrovane zadruge z omejeno zavezo.)

(Dalje.)

VI. Uprava in vodstvo zadruga.

§ 18. Zadruga opravlja svoja opravila samostalno s sodelovanjem vseh združnikov. Njeni organi so: 1. načelstvo, 2. nadzorstvo, 3. razsodišče, 4. občni zbor.

§ 19. Načelstvo obstoji iz načelnika, njega namestnika in 13 odbornikov. Načelstvo voli občni zbor za tri leta. Vsako leto izstopi 5 udov načelstva in se namestijo po novi volitvi. Izstopivši smejo zopet voljeni biti. Člani, kateri zvršujejo kako obrt, ki utegne konkurirati z društvom, se ne smejo voliti v načelstvo. Legitimacija udov načelstva je zadevni volilni zapisnik občnega zbora.

§ 20. Udje načelstva morajo se po izvolitvi naznaniti za vpis v združni register.

§ 21. Načelstvo zastopa zadrugo z vsemi pravicami in dolžnostmi, katere določuje zakon z dne 9. aprila 1873, d. z. št. 70, in podpisuje v imenu zadruga na ta način, da se podpišeta dva uda pod združno tvrdko.

§ 22. Načelstvo rešuje v svoj delokrog spadajoče stvari v sejah, pri katerih načelnik ali njegov namestnik predseduje, in pri katerih morata razven predsednika biti navzoča vsaj še dva uda načelstva. Sklepa se

*) Zaradi tega imenujejo volnato uš tudi krvnato uš.

z večino glasov; pri enakosti glasov odločuje predsednikovo mnenje. O sejah načelstva se sestavljajo zapisniki, katere morajo vsi navzoči podpisati. Svoje sklepe zglašuje načelstvo po potrebi z oznanili v uradnici na bitimi.

§ 23. Načelnik vodi načelstvo in izvršuje njega sklepe. Načelnik podpisuje sam pisma, s katerimi se zadrugi ne naklada nikaka zaveza. On se ima prepričati vsaj vsake tri mesece o blagajničnem stanju in mora v slučaji kakega nereda takoj ukreniti, kar se mu zdi potrebno.

§ 24. Če je načelnik začasno zadržan, opravlja njegove posle načelnikov namestnik, in če je tudi poslednji zadržan, tisti ud načelstva, katerega določi načelnik. V slučaji stalnega zadržka, izstopa ali smrti posameznega uda načelstva morajo se udje načelstva za čas do prihodnjega občnega zbora po sejnem sklepu načelstva nadopolniti in skrbeti, da se novi ud načelstva vpiše v združni register. Legitimacija tacega začasnega uda načelstva je zadevni volilni zapisnik načelstva.

§ 25. Načelstvo sploh, kakor vsak posamezni ud načelstva, se more odstaviti vsaki čas sklepom občnega zbora, ako je ta predlog bil na dnevnem redu.

§ 26. Opravilnik o združnem poslovanju sestavi načelstvo v sporazumu z nadzorstvom.

§ 27. Načelstvo imenuje združne uradnike in določa njihovo plačo. Legitimacija uradnikov je poseben dekret, katerega izdā načelstvo.

§ 28. Nadzorstvo. — Nadzorstvo obstoji iz 5 članov, katere izvoli občni zbor za eno leto; izvoliti se sme vsak združnik, če ni član načelstva. Kdor je po § 19. izključen od volitve v načelstvo, tudi ne sme voljen biti v nadzorstvo. Nadzorstvo izvoli iz svoje sredine predsednika in druge poslovnik in določi svoj poslovni red. Sklepa z navadno (absolutno) večino glasov. Da je sklepno, morajo biti vsi člani vabljeni k seji in se iste vsaj trije vdeležiti. Seje sklicuje predsednik ali njegov namestnik. O seji napraviti je zapisnik, katerega podpišejo vsi navzoči. Delokrog nadzorstva je isti, katerega določata §§ 24 in 25 zakona 9. aprila 1873. št. 70 drž. zak. Vrh tega mu posamezni paragrafi teh pravil priznavajo še posebne pravice. (§ 26.)

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 1. avgusta v Gomilici. Dne 3. avgusta pri Sv. Lenartu v Slov. gor., pri Sv. Martinu pod Vurbergom in na Spod. Polskavi. Dne 4. avgusta v Radgoni, na Sv. gorah in v Arnotcah pri Šoštanjju. Dne 5. avgusta v Loki, Trbovljah, Lučanah in na Ptujju. Dne 6. avgusta v Kaniži pri Ptujju in pri Novi cerkvi v Halozah.

Dopisi.

Iz Celja. (Novi odbor okrajnega zastopa) volili smo Slovenci dne 27. julija natančno tako, kakor je bilo dogovorjeno. Prečastiti gospod opat Ogradi so kot starosta izbranih zastopnikov vodili volitev. Navzočih je bilo 22 slovenskih zastopnikov, torej izzemši enega vsi, po sili Nemcev ni bilo nobenega; le dva sta pristopickala vohat in hitro odšla, svojim pravit tužno vest, da so Slovenci vsi na okupu in složni. Zatem so jo po sili Nemci popihali na vse vetre, priznavajoč svoj popolni poraz. Slovenski zastopniki so izvolili najprvle načelnika, in sicer dosedanjega, velezaslužnega g. dr. Srneca, njemu v namestnika marljivega g. dr. Dečka; v odbornike pa iz skupine veleposestnikov: gosp. viteza plem. Berks-ā, iz skupine mest in trgov g. Robleka, iz skupine trgovcev in industrialcev g. Ježovnika, iz skupine

kmetske g. Zarnijera in iz vsega zastopstva g. dr. Baša in gr. Dečka. Tako je celjskega okrajnega zastopa odbor zopet in sicer tretjič v slovenskih rokah na veliko veselje in zadoščenje ogromnej večini prebivalstva, po na veliko žalost in trepet nekdanj toliko nadutih nemškutarjev. Te zadnji čas same nesreče tepejo: desna jim roka okrajni glavar Wagner mora v Gradec, leva roka pragermanski dr. Wokaun je naglo umrl v Dobrni, poslanec dr. Starkel po nekaj umazane pravdi v Gradcu politično potolčen. Kaj čuda, ako pri takšnih razmerah celjski nemčurčki potno palico v roke jemljejo in potujejo daleč v »nemški Reich« v švabsko mesto Stuttgart, da se tam okrepečajo s pitjem in petjem. Srečno pot! Najbolje, če tam ostanejo — za vselej, mi jih radi pogrešamo. —

Iz Soštanja. (Shod zaupnih mož in razne vesti.) Dne 26. jul. je bil v Velenju pri g. županu Ježovniku shod zaupnih mož gledé prihodnje deželnozborske volitve za okraje Šoštanj, Slov.-Gradec, Marenberg. Ednoglavno je bil proglašen za kandidata gosp. Ivan Vošnjak, posestnik iz Šoštanja in nečak g. državnega poslanca Mih. Vošnjaka. Naš kandidat je vsestransko razumen mož in poštenjak skoz in skoz. Drugi postranski kandidati, osobito nekdo iz Celja, se niso kar nič resno v poštev jemali. Dosedanjemu zastopniku tega okraja, č. g. dr. Lipoldu, ki zaradi bolehnosti ne kandiduje več, se je izrekla za njegovo delovanje občna zahvala in priznanje. — Dne 24. julija zvečer je treščilo v Velenju v kozolec gosp. župana. Nevarnost za trg je bila velika, a vzajemnemu napornemu delovanju domačih in tujih gosilcev se je zahvaliti, da je ogenj uničil samo ta stan. — Komaj so Velenčanje iz ene nevarnosti, so pa lli že v drugo. »Südmarka« je namreč ustanovila tam otročji vrtec. Nad to zares otročjo mislijo se vsi smejejo; zakaj jim bo neki? Bodo morda šoštanski in velenski »südmarkovci« sami hodili tja igrat »ringa-ringa-raja?« Učiteljica za to je že tam z letno plačo od 300 gld. — Toplice Topolšico blizu Šoštanju, dosedaj v rokah šoštanske »nemške Vorschusscasse«, je nakupil neki konzorcij iz Dunaja za 25.000 gld., ter začne z novimi stavbami že letos.

Od Nove cerkve. (Poduka treba!) V srce nas veseli, ko slišimo, da naši državni in deželni poslanci razlagajo dandanašnje dogodke na Dunaju in v Gradcu, zdaj v Ribnici, zdaj pri Mariji Snežni in na drugih krajih, in veseli smo, ko beremo, da se v Savinjsko dolino, največkrat pa v Čadram kliče potovalni učitelj, kateri kaže, kako je s trsjem in sadjem modro ravnati. V našem kraju bi vsega tega tudi potrebovali. Ubogi smo, ker nas toča tolikokrat zabije, spodbujajte nas, sadno drevje bolj pametno saditi, cepiti in snažiti! Ker se trtna uš bliža bolj in bolj, naj zvemo vsi, kako bi se dalo staro trsje bolje ohraniti in novo modreje izbirati ter vsajati. Vsaka pokveka bi se rada delala norca iz slovenskega jezika, imena pačijo, da je iz Žerovnika na Frankolovem nastal Scherounigg, pa v tistem kraju in v Stranichal neki stari slikar kvari napise na kapelah, da je človeka strah, nemške šole stavijo zaporedoma; spregovorite še tukaj takih navdušenih besed, kakor postavim v Ribnici, da bo kmet in hlapec, pa še gosposki človek spoštoval materni jezik! Prosim!

Iz Puščave. (Nesreča.) Na tleh za smrt previden je bil dne 18. julija Franc Laikeb, delavec v kamnolomu niže postaje Sv. Lovrenca nad Mariborom. Revež je še le tisto jutro tam delo nastopil, okoli 10. ure pa so s kamenjem nabasano loro nekam tiščali, bržkone da na vago, in pri tej priložnosti je po nesreči prišel med kolosa. In dve sta mu šle čez obe nogi nad kolenom in mu jih popolnoma zdrobili. Hitro so poslali po zdravnika, telesnega in dušnega, oba sta bila nakrat

pripravljena pomagati. Revež je ležal za cesto na travi pod milem nebom. Nemudoma so mu č. g. župnik podelili sv. zakramente umirajočih. To je bil prizor, kateri more pretresti vsako še tako trdo srce! Na cesti pod smreko je stala belo pogrnjena miza, takorekoč priprosti oltar, ki se more v največji sili napraviti. Zlato solnčice je milo razlivalo svoje žarke na pušico, v kateri je bilo sv. Rešnje Telo. Ni bilo ne petja, ne godbe, ne slovesnega zvonjenja, ampak zdelo se nam je, da pečeča Drava glasneje šumi, in rahli vetrič se je čarobno igral z listjem zelenega gaja v čast božjemu Zveličarju, ki je spolnil svojo obljubo, rekoč: »Jaz ostanem z vami do konca sveta«. Okoli tretje ure popoldne prinesli so bolnika na kolodvor, misleč ga peljati s tovornim vlakom v mariborsko bolnišnico, pa so vlak zamudili. Vsled prizadetih bolečin je ponésrečenec okoli 4. ure popoldne zapustil solzno dolino. Sveti mu večna luč!

Iz gornje Savinjske doline. (Vse to.) Skrajna nedoslednost je, ako načelnik slovenske posojilnice delavno pospešuje rogoviljenje nemškega planinskega društva. Žal, da ima posojilnica na Ljubnem tacega načelnika. V srce nas je zadelo, ko smo videli tega nemškega »Slovenca« skakati okoli postelj, katere celjska sekcija pošilja v »nemški« Okrešelj. Mislimo, da je že gospod Južek toliko star, da se bode odločil ali na levo ali pa na desno; omahljivci narodnemu zavodu le škodujejo. Te vrste naj bi pa tudi še vzbudile Savinjce k nadaljni podpori za novo kočvo v Okrešlju, katero namerava staviti naše marljivo slov.-planinsko društvo. — Nastavljen je v Mozirju stalni učitelj g. Josip Fišer, dosedaj podučitelj na Ljubnem. — Šola v Lučah je zaprta zaradi vratne bolezn. — Strašna ploha se je vsula pretečeni četrtek okoli 9. ure zvečer pri Mozirju. Dežja je bojda padlo čez 54 litrov na 1 kvadratni meter. Pred točo gornja Savinjska dolina dosedaj po večini ni še trpela.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svelli cesar so s patentom naznanili, da se razpustijo deželni zbori koroški, štajarski, nižje-avstrijski in šlezijiški. Nove volitve bodo najbrže že konec meseca avgusta. Slovenci, pripravimo se! — Ruski car dospe na Dunaj dne 27. avgusta. Vsprejeli ga bodo svelli cesar s cesarico in nadvojvodi. — Ogerska vlada hoče, naj bi se pogodba z Ogersko le deloma letos rešila, določitev skupnih stroškov pa prepustila novemu državnemu zboru.

Češko. V Pragi se krivovercu Janu Husu postavi spomenik na betlehenskem trgu, ne pa na staromestnem, kakor to želé Mladočehi. — V lokebskem rodokopu so delavci zahtevali, naj se odpuste vsi tuji delavci. Ker se tej želji ni ustreglo, napadli so domači delavci tuje in uneli krvavi boj.

Štajarsko. Pred tednom so imeli nemški narodnjaki v Gradcu volilni shod. Govorila sta Derschatta in profesor Hoffmann. Prvi je med burnim odobrovanjem zborovalcev rekel, naj slov. deželni poslanci le ostanejo doma. Bodo tudi, dokler vsaj najvažnejših pravic ne dosežemo!

Koroško. Dne 5. do 7. sept. imajo nemški avstrijski gasilci shod v Celovcu. Seveda žejo bodo gasili in »hajlali«. — Trgovinska zbornica je sklenila, da ne pošlje zastopnika na ogersko razstavo. — Na celovski gimnaziji je bilo to leto zraven 343 nemških dijakov, žal, samo 74 slovenskih.

Kranjsko. Na Bledu in v Ljubljani se za slo-

vesen vsprejem grofa Badenija delajo velike priprave. — V Novem mestu je postal župan dr. Šegula, odvetnik in naš rojak od Sv. Marjete niže Ptuja. — XI. glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda bude letos v Ljubljani in sicer v torek dne 11. avgusta. — V Ljubljani bude dne 15. in 16. avgusta shod slov. delavskih stanov.

Primorsko. Pri nas finančna oblast navadno zna slovenski, v Trstu ne, ker Slovincem pošilja nemška pisma. — V Šmarji pri Kopru je svojim volilcem poročal deželni poslanec in dekan Kompare.

Ogersko. Raztavo v Budapešti malo vnanjih ljudij obiskuje. Ondi ni samo mošnja v nevarnosti, ampak tudi človeško življenje. Oni dan se je na električni železnici ubil sprevodnik, dva popotnika pa se grozno pohabila. — Krščanska ljudska stranka je napovedala shod v Varini, toda delali so ji vse mogoče ovire. Vendar je prišlo 7000 ljudij, pa vladni zastopnik je iz ničevega uzroka shod razpustil.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so imenovali nuncijem v Parizu monsignora Clari-ja, v Madridu na Španskem Francuica Nava in v Lizboni na Portugalskem monsignora Ajuti-ja.

Italijansko. Na Siciliji se zopet hočejo delavci spuntati, ker zbornica ni sklenila popolnih olajšav gledé pridelovanja in izvažanja žvepla. Ministerski predsednik Rudini pa je obljubil, da bo kralj uvedel nekatere olajšave. — Abesinski kralj je zopet izpustil 50 laških ujetnikov.

Francosko. V Lille so imeli francoski socijalisti shod, na katerega so prišli nemški Bebel, Singer, Liebknecht in dunajski dr. Adler. Toda ljudstvo jih je neprijazno vsprejelo; prišlo je do pretepa in velikih izgredov. — V pariški mestni blagajnici manjka boja okoli 40 milijonov. Tako brezverci gospodarijo!

Angleško. Oni dan se je v Londonu začel shod socijalistov vsega svesta. Prišlo jih je kacic 800 zastopnikov, iz Avstrije pet. Izključeni so anarhisti ali puntarji, ki hočejo vse prevreči.

Nemško. Badenski veliki vojvoda se bode boja v kratkem dal za kralja izklicati. — Saksonski princ Maks, svak našega nadvojvode Otona, je dne 26. julija bil v mašnika posvečen, dne 1. avg. bode pa v Draždanih pel novo mašo.

Rusko. Car je nedavno rekel vnanjemu ministru Lobanovu: »Turčija nas hoče varati. Jaz pa ne morem in nočem prepustiti, da se nadaljujejo grozodejstva tako dolgo, da pobijejo zadnjega krščanskega podanika sultanovega. Temu mora biti konec! Čas je, da Turčija izvrši svoje obljube.« To so ostre besede!

Turško. Na Kreto so na več krajih bili zopet boji med kristijani in Turčini. Vlada je poslala vse vojne ladje na Kreto, da se ustašem ne bodeta mogla pošiljati strelivo in živež. — Tudi v Macedoniji hudo vre. Tri roparske čete požigajo po tej deželi; ena se je spoprijela z vojaki in nje premagala.

Špansko. Vojni minister si niti ne upa pred poslance. Zato namesto njega na razne interpelacije z ozirom na Kreto odgovarja tako za silo učni minister, ki je nedavno po nepotrebnem očital dotičnim poslancem, da niso domoljubi.

in ni več zadostavala sedanjim razmeram, ko spada pod vojniški zvon 4140 duš. Zato so začeli letos staro cerkev podirati in po načrtu slavnega Riharda Jordana novo župno cerkev v romanskem slogu zidati. Ko so staro podzidje razdirali, se je pokazalo, da je bila cerkev dvakrat prezidana in razširjena. Najstarejše zidanje kaže prvotne gotiške oblike in je nastalo menda v 13. veku, ker se je že l. 1273 Henrik, župnik v Vojniku, vsem svojim pravicam do tukajšnje župnije odpovedal. (Orož. VIII. 224). V podzidju gotiške stavbe se je našlo več kosov belega pohorskega mramorja in zasledilo se je na njem več izsekanih podob in napisov.

Ko sem nedavno izkopano kamenje pregledoval, sem naštel 13 kosov, s podobami ozalšanih, dva pa z rimskimi črkami popisana. Vsega mramorja, ki je bil letos izkopan, bi bilo menda za kakih 10 kubičnih metrov. Blizu 1 meter dolga in $\frac{1}{3}$ metra široka, zgoraj odkrhnjena plošča kaže sledeči pomanjkljivi napis:

MO
AEDILI
ATE
COLON
IUT
COLON
INGRATA
ORIUM
RUM

Na manjšem krlju sem bral črke ONIA.

Z ozirom na izsekane podobe sta najbolj znameniti dve plošči, ki nista bili v podzidju, ampak sta služili v stari cerkvi za oltarno mizo. Gladka zadnja plat je bila na vrhu, obdelana pa navzdol obrnjena in v malto pogreznjena. Na prvi plošči vidimo mladega Rimljana, ki nosi na rami drog, od katerega visita dva pletarčka z različnim sadjem. Druga plošča nam kaže sedečo rimsko gospo, ki drži v rokah neko posodo. Obe podobi sta kaj lično izklesani in se obleka životu prilaga, kakor bi bila volnena, ne pa iz kamena izrezana. Zopet druga plošča nam kaže štiri genije ali angelje, ki stojijo na grudi, v središču se nahajajoči, z glavo se pa dotikajo kolobarja, ki vso skupino obdaje. Gledalcu se zdi, da so geniji kazalci na zvonikove ure platišču. Čisto tako je na drugej plošči postavljenih čvetero panterjev, ki so vsi obsedlani. Na enem kosu je videti prav lepo konjsko, na drugem pa ovnovo glavo. Druge podobe nam kažejo bujno se ovijajoče rastline in pa domače sadje.

Vse te izkopane kose sem primerjal z 51 rimskimi kameni, ki so bili izkopani v Celju, z dvema, ki sta se našla pri Vojniku, z dvema podobama, ki sta sezidani v Novi cerkvi, in s tremi kameni, ki so se našli v Stranica, pa nisem mogel nič gotovega dognati. Podstrešno okrasje, obstoječe iz okroglih in šilastih listov, (Eierstab) in pa beseda AEDIL nam kažeta le toliko, da je bila stavba precejšna, in da je bila najbrže nagrobni spominik rimskega župana v starodavnem Celju, ki je imel bržkone v prijaznem Vojniku svojo pristavo. Ko so stare poganske razvaline v temelj krščanske cerkve pokladali, so si pač mislili: »Nekdaj si bil v službi malikov, zdaj pa nosi, hočeš nočeš, zidano hišo trojedinega Boga, ki je ustvaril zemljo in nebo!« Preč. kn. šk. lavantinski konzistorij je vse potrebno ukrenil, da se znameniti rimski spominik primerno shrani in tako preučevanju stareje dobe naše mile domovine služi. J. P.

Smešnica. Jakec: »Ljubi strijc, danes sva z Ančiko na sprehodu videla dva osla, starega in mladega.« — Strijc: »Kako velik pa je bil mladi osel?« — »Tako velik kakor jaz.« — »In stari osel, kako velik pa je bil ta?« vpraša strijca. Ančika: »Skoro tako velik, kakor vi.« Jakec: »O kaj pa še! Tako velikega osla, kakor so naš strijc, ni na celem svetu!«

Za poduk in kratek čas.

Rimski nagrobni spominik pri župni cerkvi v Vojniku.

Že davno je bila župna cerkev v Vojniku premajhna. Zidana je bila pa mnenju preč. gosp. stolnega prošta Orožna (Dek. Nova cerkev, str. 228) v 17. veku

Razne stvari.

Domače. (Mil. knezoškofo) so se včeraj popoldne odpeljali v Poličane, kjer so danes vpričo 32 duhovnikov in brezbrojne množice vernikov posvetili župnijsko cerkev. Č. g. župnik J. Lenart je imenovan duh. svetovalcem.

(Cesarski namestnik,) marki Bacquehem, je bil v ponedeljek na Ptuj, potem pri Veliki Nedelji in v torek na Borlu pri grofu Wurmbrandu, ki bojda jeseni zopet postane deželni glavar.

(Iz Črešnic) se nam piše: Letos bi že skoro radi čakali slovesnost, ko bo nova šola blagoslovljena. Pa Bog si ga vedi, zakaj da je višja šolska oblast pri tej šoli tako neskončno potrpežljiva. Do lanskega 1. oktobra bi naj bila izdelana, in še zdaj ni, ko smo skoro za eno leto stareji. Prosimo, da bi še davkarije z nami tako potrpele, kadar bomo zamudili davek pravi čas plačati!

(Od Save) se nam poroča: Ker g. cesarski svetovalc Jerman ne more več kandidovati za deželni zbor, bodi naš poslanec g. Fr. Lenček, veleposestnik na Blanci! On je vzgleden Slovenec in posebno izveden v vseh gospodarskih rečeh. Prosimo ga, da kandidaturo prevzame!

(Na mesto dr. Wokauna), ki je oni dan umrl, se kot kandidata za celjsko skupino imenujeta vojniški župan Staller in graški odvetnik dr. Neckermann. Kakor se vidi, celjski Nemci nobenega domačega kandidata več ne zmorejo.

(Na kmetijski šoli) v Grottenhofu pri Gradcu bode od dne 24. do 29. avgusta brezplačen poduk o mlekarstvu, krmljenju in reji živine in sicer za gospodinje in odrasla kmečka dekleta. Oglasiti se je treba pri vodstvu do dne 15. avgusta.

(Nemška pravičnost.) Neki ormoški prodajalec žganja je ponaredil podpisa dveh veleposestnikov in izposloval, da mu je obē hranilnica dotično menico, glasečo se na 300 gld., izplačala, dá menico celó večkrat podaljšala. Veleposestnika sta sicer to ovadila sodišču; toda kako bode ta malo častna stvar izpadla, ne vemo.

(Novo moštranco), vredno 400 gld., ki so jo naročili preč. g. kanonik Karol Hribovšek za Št. Jurij pod Taborom, je te dni izdelal g. Karol Tratnik v Mariboru. Vsi gg. duhovniki, ki so to moštranco videli, hvalijo izvrstno in krasno delo.

(Iz Bočne pri Gornjem gradu) se poroča, da so nekateri možje spoznali že pred več leti nujno potrebo, za ono okolico pripraviti gasilno orodje in brizgalnico. Nabrali so tudi v ta namen že precej denarja; a žal, do danes še nimamo ničesar, s čemur bi se branili v slučajih požarnih nezgod. Ljudje godrnjajo nad to mlačnostjo. Uplivni možje, ali ste pozabili na to prepotrebno izpeljavo?

(Protestantske knjižure) se širijo med našim ljudstvom. Kar se bere v knjižuri »Grešnikov prijatelj« in v spisku »Zakaj naj berem sv. pismo?«, to je vse pristno luteransko maslo. Torej v ogenj s temi knjižurami!

(Na deželno nižjo gimnazijo) na Ptuj pride dr. Egidij Raiz, dozda gimnazijski učitelj v Karlovih varih. Mož gotovo ne zna nič slovenski.

(Velik požar.) V ponedeljek popoldne je zgorelo na Rogozi zunaj Maribora 14 hiš z gospodarskimi poslopi vred. Človek se nobeden ni ponesrečil, tudi živino so rešili. Ogenj je zanetil neki 19letni fantalin iz maščevarnja.

(V Okonini), v gornji Savinjski dolini, bi se lahko v nedeljo pripetila velika nesreča. Med sv. mašo začeli so na stranskem oltarji šopki goreti. Le pomirljive besede g. župnika Dekortija se preprečile večjo nesrečo. Ogenj se je kmalu zadušil.

(Naš rojak,) velč. g. Fr. Lorbek od sv. Trojice v Slov. gor., doslej župnik v Mrkopolju, je imenovan kanonikom modruško-senjske škofije v Bribiru na Hrvaškem.

(Roparsko napadena) je bila v ponedeljek v prvem mraku neka že priletna kočarica iz Mozirja. Nekoliko pod Libijo ob javni cesti jo je neki pleskar z nožem napadel ter nečloveški razrezal. Hudodelnika še nimajo. Pač žalostna resnica je: iz pijanca postane nečistnik, iz tega pa ubijalec. Iz brezdna v brezdno.

(Dr. Starkl,) znani velikonemški deželni poslanec, ki je nedavno bil v Gradcu obsojen na teden dni ječe, je pisal svojim volilcem v Slov. Gradec, da ne bode kandidiral, dokler se njegova pravda srečno ne zvrši.

(Spremembe pri č. o. frančiškanih.) P. Mansvet Bernardič je postal gvardijan v Lankovicah; P. Nikolaj Meznarič voditelj 3. reda sv. Frančiška v Mariboru; P. Roman Arnuš pride iz Bolzana na Tirolskem k Sv. Trojici v Sl. gor. in P. Leander Ferk iz Bolzana v Lankovice.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Mih. Korošec, župnik v Loki, gre v stalni pokoj; č. g. kaplan Jakob Cinglak pa postane ondi provizor. — Premeščeni so ti-le č. gg. kaplani: Jož. Kržišnik z Dobrne v Teharje, Ant. Raušl s Sladke gore v Stari trg, Matija Stoklas od Sv. Petra pod Sv. gorami v Šmartin pri Slov. Gradcu, Anton Kolar iz Marenberga k Sv. Petru pod Sv. gorami, Jožef Trafenik iz Šmartna pri Slov. Gradcu k Sv. Križu na Slatini, Martin Roškar od tod v Hoče, Alojz Cizerl iz Hoč k Sv. Jakobu v Slov. gor., Anton Postružnik od tod v Griže pri Celju, Franc Muršič iz Brežice v Kozje, Alojz Kokelj iz Kozjega k Sv. Juriju pod Taborom in Alojz Čížek od tod v Brežice. — Na novo nameščeni so pa naslednji č. gg.: Ignac Hauptmann pride za kaplana v Marenberg, Anton Korošec na Sladko goro, Janez Rožman v Loko, Ant. Drofenik v Šmartin pri Slov. Gradcu in Janez Kurnik za pomočnika k Sv. Marjeti na Polzeli.

Društvene. (Slovensko društvo) skliče kmalu zaradi bližajočih se deželnih volitev svoj odbor in zatem velik shod zaupnih mož iz vseh slovenskih okrajev štajarskih in sicer v Maribor.

(Kat. delavsko društvo v Mariboru.) Vspored o priliki blagoslovljenja nove zastave prih. nedeljo: Ob 1/4 10. uri slovesen vhod v stolno cerkev, ondi pridigujejo mil. knezoškofo in blagoslovijo zastavo, nato sv. maša z zahvalno pesmijo, potem povratek v društveno dvorano. Popoldne ob 5. uri pri »Stadt Wien« koncert na vrtu, ob 8. uri pa koncert in gledališka predstava v dvorani. Vstopnina za neude 30 kr., za ude 15 kr.

(Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali preč. g. Anton Hajšek, častni kanonik in dekan v Slov. Bistrici, odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono, 10 gld.; mesto za smodnik o priliki blagoslovljenja novega križa »pri lovcu« sledeči gg.: Feliks Lakožič s so-progo 2 gld., Feliks Majcen 1 gld., F. S. Š. 1 gld., Jan. Lamprecht 50 kr.; skupaj 4 gld. 50 kr. Bog plati!

(Slovensko politično in gospodarsko društvo za ljutomerski okraj) priredi dne 30. avg. in 13. septembra svoje politične shode in sicer prvega v Ljutomeru v pivarni g. J. Vaupotiča, družega pri g. J. Veberiču v Boračevi. Začetek ob 1/2 4. uri popoldne. Vspored za shoda: 1. O političnem položaju; govori deželni poslanec g. dr. Iv. Dečko. 2. »O gospodarskih težnjah«; govori načelnik okr. zastopa g. J. Kukovec. 3. »O novi volilni postavi«; govori g. dr. Rosina, odvetnik. 4. »Slovenščina v šoli in v uradu«; govori g. Dragotin Hribar. 5. Slučajnosti.

(»Pedagogičsko društvo«) je z izdajo 6. letnika dopolnilo 10. leto svojega obstanka. Pri ti priliki

izreka odbor vsem dosedanjim podpornikom in sodelovalcem svojo zahvalo ter jih prosi še daljne naklonjenosti. Najbolje bi se ustreglo z obilnim naročevanjem do sedaj še ne razpečanih društvenih knjig.

(Pri Sv. Trojici v Sl. g.) nameravajo prihodnji ponedeljek ustanoviti »Raiffeisnovno-Vorschusskasso«, kateri pripomaga štajarski deželni odbor s svoto 200 gl. Najbolj si prizadevajo in potegujejo za novo posojilnico gg. Karol Kirbisch, usnjar, Ferdo Golob, poštar, in učitelj Jakob Kóvačič. Ker ima pri tej posojilnici Slovincem sovražni in nikoli pravični deželni odbor svoje roke, zato se Slovenci izogibajte tega zavoda ter se držite naših posojilnic!

Iz drugih krajev. (Samo dva župnika) v 111. letih ima neka farica na Francoskem. Prejšnji je bil župnik od leta 1785. do 1842., sedanji, nad 80 let imajoči starček, pa od leta 1842. do danes. Tako srečne fare in zadovoljnih faranov menda ni na vsem svetu.

(V deželni bolnici ljubljanski) je ono noč slaboumni Karol Drobos iz Trbovelj najprej hotel zadaviti postrežnico Marijo Urbanija, vendar se je ta rešila in bežala po hlapce. Med tem pa Drobos popade v isti sobi ležečega 10letnega A. Lustrika in ga dvakrat vrže ob tla, da fantu lobanjo zdrobi. Ko so prišli hlapci, bil je deček že mrtev.

(Stenjevški razbojniki.) Od dne 15. junija do dne 27. julija so bile pri zagrebškem sodišču obravnave zoper stenjevške razbojnike, ki so mnogo ljudi obropali in umorili. Jutri se razglasi obsodba; pravi se, da jih bode 20 na smrt obsojenih. Strašno!

(Bogat krojač.) V Pančevi je krojač Nikolajević za srbsko gimnazijo daroval 120tisoč gl. ter obljubil, da bode gimnazijsko poslopje na svoje stroške sezidal.

(Nemška kultura v Afriki.) Schröder, vodja nemške plantaške družbe v vshodni Afriki, je bil zaprt, ker je črne neusmiljeno trpinčil in oskrnil mnogo mladih deklic. Bog nas varuj take nemške kulture!

(Zoper laške delavce) se je v Curihu na Švicarskem začela krvava gonja, ker sta dva laška delavca ubila nekega domačina. Razjarjeni meščani so razbili vse laške gostilnice in skladišča. In ti nemiri in pretepi že trajajo več dnij. Vojaštvo mora delati mir.

(Italijanska konzularna agencija v Zagrebu.) Italijanska vlada je osnovala v hrvaški stolnici konzularno agencijo, ki je podrejena konzulatu na Reki. Vodja te agencije bo inženir Jurij Carnelutti.

Loterijske številke.

Gradec 25. julija 1896:	37, 68, 73, 82, 44
Dunaj » »	46, 61, 10, 69, 45

Lepo posestvo na prodaj

v občini Arlica, oddaljeno pol ure od Vuhreda, obstoječe iz 129 oralov zemljišča, s hišo, hlevom, gospodarskim poslopjem ter uto in svinjakom, s sadnim vrtom, poljem, travniki in lepim mladim gozdom. Proda se **takoj**. Leži na višini, od koder je lep razgled, na zdravem zraku, ki je posebno ugoden za izletnike in bolnike. Lastnik ceni oral zemljišča z vsemi stavbami vred, h katerim spada tudi mlin in žaga, le 50 gold. Kupci se vabijo, da si pridejo posestva ogledat, pismena vprašanja pa sprejema lastnik Franc Smodej, p. Vuhred (Wuchern).

. Dobro plačilo

prejme pri meni priden kovaški pomočnik, ki zna dobro izdelovati železne pluge in sekiere. V službo ga vzamem precej. Tudi pridnega dečka sprejem kot kovaškega učenca.

Anton Tischler, 1-3

posestnik in kovaški mojster v Vitanju.

Služba orgljarja in mežnarja

v Gutštanju na Koroškem se odda s l. vinotokom t. l. Dohodki: V denarju približno 250 gl. in prosto stanovanje. Prosilec mora dobro izurjen biti v petju in orglanju.

Cerkveno predstojništvo Gutštanj
(Gutenstein.) 2-3

V zalogi **tiskarne sv. Cirila v Mariboru** je ravnokar izišel

Obrednik za cerkvenike

ali

natančen poduk za cerkvene služabnike.

Sestavil Jernej Voh, bivši kaplan konjiški.

Drugi popravljeni natis.

Cena v platnu vezanej knjižici je 40 kr., po pošti 43 kr. — Razpošilja se pa **samo proti gotovemu plačilu** in se sprejemajo tudi poštne znamke kot plačilo.

Hišo proda

krajni šolski svet pri **Sv. Barbari** pod Vurbergom z lepim 331 m² obsežnim vrtom ob okrajni cesti po dražbinem potu dne 16. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne, katera je zelo primerna za zasebnike ali rokodelce. Cena je 1500 gl., vadija se položi 10%. — Vse natančneje se zvê pri gospodu nadučitelju **Fr. Krajncu.** 1-3

KONJAK,

prežgan iz vina lastnega pridelka, priznan kot najboljšê, čudovito učinkujoče in bolečine olajšujoče sredstvo proti protinu, po udih in skrnini. Steklenica velja 1 gl. 20 kr.

Stari konjak, izvrstno zdravilo za želodčne bolezni in proti onemoglosti; steklenica 1 gl. 50 kr.

Razpošilja se po pošti. Kdor vzame štiri steklenice, pošljejo se mu franko.

Benedikt Hertl, vlastitelj grajščine Golič pri Konjicah (Gonobiz) na Štajerskem.

Zaloga: Gradec: J. Eichler, lekarnar; Alb. Müller, drogist.
Maribor: Al. Quandest, Gospoška ulica. 10

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajerskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestnike in okrevance, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 25

Za svojo trgovino

z deželnimi pridelki in žganjem vsprejem **takoj** mlajšega komija in zanesljivo štacunsko dekle. Ponudbe z zahtevanjem plače se naj pošljejo **Janezu Straschill-u** na Ptuj. Znanje nemškega in slov. jezika potrebno.

Svinjereja

angleškega plemena.

Makshofen pri Deggendorfu, Bavarsko.

Ustanovljena 1854.

Lastnik: **A. ENGELN.**

Tudi v inozemstvu — v Hamburgu, na na Dunaju in v Budapešti — obdarovana s prvimi darili, prodaja najceneje 9-10

**breje svinje,
godnje mrjasce,
kakor tudi mlajše živali.**

Vezi za cepljenje trt iz patentovanega gumija

po načinu profesorja Göthe, kakor tudi dr. Kröczer-ja prodaja **jedino pristna**

c. in kr. dvorna tovarna za gumi in celluloid

J. N. Schmeidler.

Glavna zaloga: Dunaj. Podružnica:
VII₂ Stiftgasse 19. I., Graben 10.

Naslov za telegrame: „Gummischmeidler.“ 7

Služba organista in mežnarja

se takoj odda. Prednost imajo samci.
2-2 Cerkveno predstojništvo Brezno.

V najem

se da, ali pa tudi prostovoljno proda, dobro obiskovana gostilna, primerna tudi za trgovino na Teznu pri Mariboru hištv. 2. Več se izve tamkaj pri lastniku. 3-3

Naznanilo.

Najboljše stroje za sadje mleti, s kamnitimi valjarji, izdeluje in priporoča po najnižji ceni Blaž Kosar v Šentjuriju na južni železnici. 1-2

Učenec z dobrimi šolskimi spričevali in obeh deželnih jezikov zmožen, se takoj sprejme v prodajalnico z mešanim blagom pri **Antonu Freissmuth v Cmureku** (Mureck).

Zobozdravniško naznanilo.

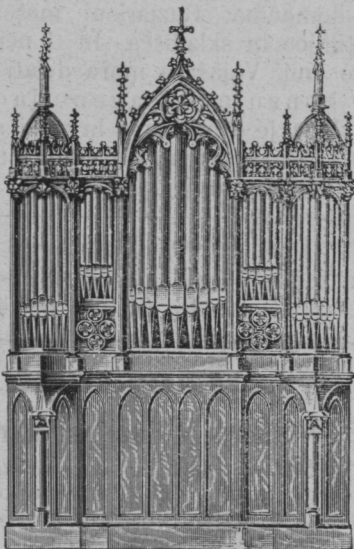
Dr. J. Riebl

ordinira vsaki dan za zobobolne od 8.—12. in od 2.—5. ure.

v lastni hiši

vrtno ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato, kavčuk ali platino podlago in plombira z zlato itd. po amerikankem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim ali graškim delom. Zobovje ne ovira čisto nič žvečenja ali govorjenja. 8—12

Jožef Brandl, orgljarski mojster v Mariboru

Schmiderer-jeve ulice šte. 3,

se priporoča častiti duhovščini in spoštovanim cerkvenim predstojništvom

za napravo orgelj

vsake velikosti po najboljših sestavih, s pomočjo vseh novih in praktičnih iznajdb v orgljarski umetnosti.

O novonarejenih orgljah ima pohvalna pisma na ogled. Zagotavlja najboljšo postrežbo in mnogoletno jamstvo.

Poprave in predelavanja dobre in cene.

Harmonije vedno v zalogi. 5-6

Mizar

Josip Kregar v Mariboru.

Zaloga: gosposke ulice 25. | **Delavnica:** grajske ulice 38.

priporoča p. n. občinstvu svojo že od leta 1878 obstoječo zalogo v lastni delavnici izdelanega pohištva, kakor cele garniture za spalnice in obednice in dvorane iz ameriškega in domačega orehovega lesa, v naravni barvi, temno ali svetlo polirane v raznih slogih, po nizkih od nobene konkurence dosegljivih cenah.

Naročila po obrazcih in načrtih, sofe, žimnice itd. se izvršujejo dobro in po ceni. 7-12

Romanje v Marijino Celje.

K bodočemu velikemu prazniku preč. Device Marije dne 15. avgusta t. l. bo šel iz Sp. Stajerskega poseben romarski vlak na slavnoznani, čudapolni božji pot v Marijino Celje. Romarski vlak bo vozil od Celja do postaje Au-Seewiesen. Cena za vožnjo tje in nazaj znaša od postaje:

	II. razred:	III. razred:
Celje	8.87 gld.	7.52 gld.
Št. Jurij	8.52 "	6.27 "
Ponkva	8.17 "	6.02 "
Poljčane	7.42 "	5.57 "
Slov. Bistrica	7.07 "	5.32 "
Pragersko	7.07 "	5.32 "
Račje	6.57 "	5.07 "
Hoče	6.57 "	5.07 "
Maribor	6.32 "	4.82 "
Pesnica	5.97 "	4.57 "
Št. Ilj	5.62 "	4.32 "
Spielfeld	5.62 "	4.32 "

Vlak odide v sredo, dne 12. avgusta t. l. od postaje:

	ob	2.50	zjutraj
Celje			
Ponkva	"	3.10	"
Poljčane	"	3.47	"
Slov. Bistrica	"	4.04	"
Pragersko	"	4.15	"
Račje	"	4.34	"
Maribor	"	4.53	"
Pesnica	"	5.19	"
Spielfeld	"	6.10	"

Prihod v Au-Seewiesen je ob 11. uri predpoldne. Od tam se podajo romarji (peš ali z vozom, ki se pa mora posebej na lastne stroške preskrbeti) v Marijino Celje, kamor dospejo okoli 5. ure popoldne.

V Marijinem Celju bo slovesen uhod in pozneje bo priložnost za sv. spoved. Ob lepem vremenu obhod s svečicami okoli cerkve.

Drugi dan, 13. avgusta bo ob 9. slovesna pridiga, katero bo imel veleč. gospod dr. Anton Medved iz Maribora in slovesna sv. maša.

Odhod iz Marijinega Celja je prostovoljen; vožni listki imajo veljavo 14 dni za vsak osebni vlak, izvemši brzovlake.

P. n. velespoštovani romarji, ki se želijo božje poti vdeležiti, naj se zaradi vožnih listkov oglasijo: V Mariboru v tiskarni sv. Cirila, v Celju v tiskarni gosp. Drag. Hribarja, v Poljčanah pri gosp. Ferd. Ivanušu. V druge večje kraje se bodo vabila in vožni listki poslali nekaterim prečastitim dušnim pastirjem, kateri so ponižno prošeni, da jih blagovolijo med ljudstvo razpečati.

Za vdeležitev se je treba pri dotičnih vsaj do 8. avgusta oglasiti.